

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMO VIEŠAJAME JURIDINIAME ASMENYJE

2020 m. birželio 29 d. Nr. 1K-195
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 3 straipsnio 1 punktu, 4 straipsnio 3 dalimi ir 7 straipsnio 2 dalies 3 punktu:

1. T v i r t i n u Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašą (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad:

2.1. viešieji juridiniai asmenys nusistato vidaus kontrolės politiką pagal šio įsakymo 1 punktu patvirtintą Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašą ir atsižvelgdami į savo veiklos ypatumus ir veiklą reglamentuojančius įstatymus bei kitus teisės aktus;

2.2. viešieji juridiniai asmenys, kurie nėra viešojo sektoriaus subjektai, šiuo įsakymu vadovaujasi tiek, kiek jų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatyta pareiga įgyvendinti vidaus kontrolę.

3. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

3.1. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. gegužės 8 d. įsakymą Nr. 1K-123 „Dėl Minimalių finansų kontrolės reikalavimų patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais;

3.2. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. sausio 7 d. įsakymą Nr. 1K-004 „Dėl Finansų kontrolės būklės ataskaitos formos patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Finansų ministras

Vilius Šapoka

VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMO VIEŠAJAME JURIDINIAME ASMENYJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos apraše (toliau – Aprašas) detalizuojamas viešojo juridinio asmens vidaus kontrolės politikos turinys, aprašomi vidaus kontrolės tikslai, principai, elementai, dalyviai, vidaus kontrolės analizė ir vertinimas bei reglamentuojama informacijos apie vidaus kontrolės įgyvendinimą viešajame juridiniame asmenyje teikimo tvarka.

2. Viešieji juridiniai asmenys, administruojantys Europos Sąjungos finansinę paramą, gali nusistatyti papildomų vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje reikalavimų.

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme (toliau – Įstatymas) ir Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme.

II SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS POLITIKA

4. Vidaus kontrolės politiką viešojo juridinio asmens vadovas nustato remdamasis viešojo juridinio asmens rizikos (toliau – rizika) vertinimu, atsižvelgdamas į viešojo juridinio asmens veiklos ypatumus, vidaus kontrolės politikos pritaikymą viešajam juridiniam asmeniui ir vadovaudamasis Įstatyme ir Apraše vidaus kontrolės politikos nustatymui keliamais reikalavimais. Rizika yra vertinama siekiant nustatyti rizikos veiksnius ir parinkti vidaus kontrolės priemones jiems valdyti.

5. Viešojo juridinio asmens vadovo nustatoma ir tvirtinama vidaus kontrolės politika turi apimti:

- 5.1. viešojo juridinio asmens veiklą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų sąrašą;
- 5.2. vidaus kontrolės principus;
- 5.3. vidaus kontrolės elementus;
- 5.4. nuorodas į viešojo juridinio asmens dokumentus (nuostatus, pareigybių aprašymus ir kitus dokumentus), kuriuose nustatytos vidaus kontrolės dalyvių pareigos ir atsakomybė;
- 5.5. vidaus kontrolės įgyvendinimą viešajame juridiniame asmenyje reglamentuojančių dokumentų (tvarkos aprašų, taisyklių, instrukcijų ir kitų dokumentų) sąrašą;
- 5.6. vidaus kontrolės analizės ir vertinimo aprašymą;
- 5.7. vidaus kontrolės politikos keitimo (tobulinimo) aprašymą.

6. Atsižvelgiant į nuolat kintančias viešojo juridinio asmens ekonomines, reguliavimo ir veiklos sąlygas, rizikos vertinimas turi būti atliekamas nuolat ir (arba) periodiškai. Dėl šios priežasties vidaus kontrolės politikos turinys turi būti nuolat peržiūrimas ir atnaujinamas.

III SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖ

PIRMASIS SKIRSNIS VIDAUS KONTROLĖS TIKSLAI IR ĮGYVENDINIMAS

7. Viešojo juridinio asmens vadovas, siekdamas strateginio planavimo dokumentuose viešajam juridiniam asmeniui numatytų tikslų, kuria vidaus kontrolę pagal vidaus kontrolės tikslus, nustatytus:

7.1. Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte, – taip, kad veikla būtų vykdoma teisės aktų, reglamentuojančių viešojo juridinio asmens veiklą, ir kitų įstatymų, kurių taikymas yra privalomas visiems viešiesiems juridiniams asmenims, nustatyta tvarka;

7.2. Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkte, – taip, kad turtas būtų saugomas nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ar kitų neteisėtų veikų;

7.3. Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte, – taip, kad veikla būtų vykdoma laikantis patikimo finansų valdymo principo, grindžiamo:

7.3.1. ekonomišku, kuris suprantamas kaip minimalus išteklių panaudojimas užtikrinant vykdomos veiklos kokybę;

7.3.2. efektyvumu, kuris suprantamas kaip geriausias naudojamų išteklių ir vykdomos veiklos (kiekio, kokybės ir laiko požiūriu) santykis;

7.3.3. rezultatyvumu, kuris suprantamas kaip nustatytų veiklos tikslų ir planuotų rezultatų pasiekimo lygis;

7.4. Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 4 punkte, – taip, kad viešojo juridinio asmens teikiama informacija apie finansinę ir kitą veiklą būtų patikima, aktuali, išsami ir teisinga.

8. Siekiant vidaus kontrolės tikslų, kuriama ir užtikrinama veiksminga viešojo juridinio asmens vidaus kontrolė, kurios dalis yra finansų kontrolė. Finansų kontrolė viešajame juridiniame asmenyje atliekama vadovaujantis viešojo juridinio asmens vadovo patvirtintomis finansų kontrolės taisyklėmis, reglamentuojančiomis finansų kontrolės organizavimą viešajame juridiniame asmenyje ir finansų kontrolę atliekančių darbuotojų pareigas ir atsakomybę, laikantis tokio nuoseklumo:

8.1. išankstinė finansų kontrolė, kurios paskirtis – priimant arba atmetant sprendimus, susijusius su turto panaudojimu, prieš juos tvirtinant viešojo juridinio asmens vadovui, nustatyti, ar ūkinė operacija yra teisėta, ar dokumentai, susiję su ūkinės operacijos atlikimu, yra tinkamai parengti ir ar jai atlikti pakaks patvirtintų asignavimų;

8.2. einamoji finansų kontrolė, kurios paskirtis – užtikrinti, kad tinkamai ir laiku būtų vykdomi viešojo juridinio asmens priimti sprendimai dėl turto panaudojimo;

8.3. paskesnė finansų kontrolė, kurios paskirtis – nustatyti, kaip yra įvykdyti viešojo juridinio asmens priimti sprendimai dėl turto panaudojimo.

9. Kai viešojo juridinio asmens apskaitą organizuoja pats viešasis juridinis asmuo, už finansų kontrolę atsakingi viešojo juridinio asmens vadovas ir jo paskirti valstybės tarnautojai arba pagal darbo sutartis dirbantys darbuotojai, arba kitą įstatymuose nustatytą statusą turintys asmenys (toliau kartu – darbuotojai). Viešojo juridinio asmens vadovas paskiria darbuotoją, kuriam pavestos atlikti vyriausiojo buhalterio (buhalterio) funkcijos, atsakingu už išankstinę finansų kontrolę. Tas pats darbuotojas negali būti paskirtas atsakingu ir už išankstinę, ir už paskesnę finansų kontrolę. Kai viešojo juridinio asmens apskaita organizuojama centralizuotai, už finansų kontrolę yra atsakingi viešojo juridinio asmens vadovas bei jo paskirti darbuotojai ir centralizuotos apskaitos įstaigos vadovas bei jo paskirti centralizuotos apskaitos įstaigos darbuotojai, atsižvelgiant į viešojo juridinio asmens ir centralizuotos apskaitos įstaigos atliekamas funkcijas, nustatytas Centralizuoto viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. 488 „Dėl Centralizuoto viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

10. Vidaus kontrolė viešajame juridiniame asmenyje įgyvendinama atsižvelgiant į viešojo juridinio asmens veiklos ypatumus (kuriuos lemia jo organizacinė struktūra, dydis, reguliavimo lygis, rizika, veiklos aplinka, sudėtingumas, veiklos sritis ir kiti ypatumai), laikantis vidaus kontrolės principų, apimant vidaus kontrolės elementus, nustatant viešojo juridinio asmens vadovo, vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų ir vidaus auditorių pareigas, integruojant vidaus kontrolę į viešojo juridinio asmens veiklą, apimant pagrindinius valdymo procesus (planavimą, atlikimą ir stebėseną), nuolat tobulinant ir keičiant vidaus kontrolę atsižvelgiant į pokyčius.

ANTRASIS SKIRSNIS VIDAUS KONTROLĖS PRINCIPAI

11. Viešojo juridinio asmens vadovas, siekdamas strateginio planavimo dokumentuose viešajam juridiniam asmeniui numatytų tikslų, įgyvendina vidaus kontrolę laikydamasis vidaus kontrolės principų, nustatytų Įstatymo 5 straipsnyje.

TREČIASIS SKIRSNIS VIDAUS KONTROLĖS ELEMENTAI

12. Viešojo juridinio asmens vadovas, siekdamas strateginio planavimo dokumentuose viešajam juridiniam asmeniui numatytų tikslų, įgyvendina vidaus kontrolę, apimančią vidaus kontrolės elementus, nustatytus Įstatymo 6 straipsnyje.

13. Vidaus kontrolė viešajame juridiniame asmenyje veiksmingai įgyvendinama pagal kiekvieną vidaus kontrolės elementą ir jį apibūdinančius principus – priemones, kuriomis viešasis juridinis asmuo siekia savo tikslų.

14. Kontrolės aplinką apibūdina šie principai:

14.1. profesinio elgesio principai ir taisyklės – viešojo juridinio asmens vadovas ir darbuotojai laikosi profesinio elgesio principų ir taisyklių, vengia viešųjų ir privačių interesų konflikto, viešojo juridinio asmens vadovas formuoja teigiamą darbuotojų požiūrį į vidaus kontrolę;

14.2. kompetencija – viešojo juridinio asmens siekis, kad darbuotojai turėtų tinkamą kvalifikaciją, pakankamai patirties ir reikiamų įgūdžių savo funkcijoms atlikti, pareigoms įgyvendinti ir atsakomybei už vidaus kontrolę suprasti;

14.3. valdymo filosofija ir vadovavimo stilius – viešojo juridinio asmens vadovas palaiko vidaus kontrolę, nustato politiką, procedūras ir formuoja praktiką, skatinančią ir motyvuojančią darbuotojus siekti geriausių veiklos rezultatų, prižiūri, kaip įgyvendinama vidaus kontrolė;

14.4. organizacinė struktūra – viešajame juridiniame asmenyje patvirtinama organizacinė struktūra, kurioje nustatomas pavaldumas ir atskaitingumas, pareigos vykdant viešojo juridinio asmens veiklą ir įgyvendinant vidaus kontrolę. Organizacinė struktūra detalizuojama pareigybių sąraše, padalinių nuostatuose ir darbuotojų pareigybių aprašymuose;

14.5. personalo valdymo politika ir praktika – viešajame juridiniame asmenyje formuojama tokia personalo politika, kuri skatintų pritraukti, ugdyti ir išlaikyti kompetentingus darbuotojus.

15. Rizikos vertinimą apibūdina šie principai:

15.1. rizikos veiksnių nustatymas – nustatomi galimi rizikos veiksniai (įskaitant korupcijos riziką), turintys įtakos viešojo juridinio asmens veiklos tikslų siekimui. Taip pat nustatomi ir įvertinami pokyčiai, galintys reikšmingai paveikti vidaus kontrolę viešajame juridiniame asmenyje (išorės aplinkos (teisinio reguliavimo, ekonominių, fizinių veiksnių) pokyčių vertinimas, viešojo juridinio asmens misijos, organizacinės struktūros ir kitų pokyčių vertinimas). Viešojo juridinio asmens strateginio planavimo dokumentuose aiškiai išskirti viešojo juridinio asmens veiklos tikslai padeda tinkamai nustatyti ir įvertinti su jais susijusius rizikos veiksniai. Rizikai nustatyti sudaromas rizikos veiksnių sąrašas;

15.2. rizikos veiksnių analizė – įvertinamas nustatytų rizikos veiksnių reikšmingumas ir jų pasireiškimo tikimybė bei poveikis veiklai. Atliekant rizikos veiksnių analizę rizikos veiksniai sugrupuojami pagal jų svarbą viešojo juridinio asmens veiklai;

15.3. toleruojamos rizikos nustatymas – nustatoma toleruojama rizika, kurios valdyti nėra poreikio ar galimybės (gali būti toleruojama nereikšminga rizika, kurios pasireiškimo tikimybė maža, o priemonių rizikai mažinti sąnaudos yra didelės);

15.4. reagavimo į riziką numatymas – priimami sprendimai dėl reagavimo į reikšmingą riziką, kurios pasireiškimo tikimybė didelė (numatomos priemonės rizikai mažinti iki toleruojamos rizikos). Galimi reagavimo į riziką būdai:

15.4.1. rizikos mažinimas – veiksmai, kuriais siekiama sumažinti rizikos pasireiškimo tikimybę ir (ar) poveikį veiklai iki toleruojamos rizikos. Rizika mažinama nustatant papildomas

kontrolės priemonės (tobulinant veiklos sričių procesus). Prireikus parengiamas rizikos valdymo planas, numatant jame rizikos mažinimo priemones, jų įgyvendinimo terminus ir atsakingus už priemonių įgyvendinimą darbuotojus;

15.4.2. rizikos perdavimas – rizikos perdavimas trečiosioms šalims (pavyzdžiui, draudžiant ar perkant tam tikras paslaugas);

15.4.3. rizikos toleravimas – rizikos prisiėmimas, kai rizikos pasireiškimo tikimybė ir poveikis veiklai neviršija nustatytos toleruojamos rizikos ir nesiimama jokių veiksmų rizikai mažinti;

15.4.4. rizikos vengimas – viešojo juridinio asmens veiklos (ar jos dalies) nutraukimas, kai rizikos valdymo priemonėmis neįmanoma sumažinti veiklos rizikos iki toleruojamos rizikos.

16. Kontrolės veiklą apibūdina šie principai:

16.1. kontrolės priemonių parinkimas ir tobulinimas – parenkamos ir tobulinamos riziką iki toleruojamos rizikos mažinančios kontrolės priemonės:

16.1.1. įgaliojimų, leidimų suteikimas – užtikrinama, kad būtų atliekamos tik viešojo juridinio asmens vadovo nustatytos procedūros;

16.1.2. prieigos kontrolė – sumažinama rizika, kad turtu ir dokumentais naudosis neįgalieji (nepaskirti) asmenys ir kad turtas ir dokumentai bus neapsaugoti nuo neteisėtų veikų;

16.1.3. funkcijų atskyrimas – viešojo juridinio asmens padalinių uždaviniai ir funkcijos priskiriami atitinkamoms darbuotojų pareigybėms, kad darbuotojui (-ams) nebūtų pavesta kontroliuoti visų funkcijų (leidimo suteikimo, atlikimo, registravimo ir patikrinimo), siekiant sumažinti klaidų, apgaulių ir kitų neteisėtų veikų riziką;

16.1.4. veiklos ir rezultatų peržiūra – periodiškai peržiūrimos veiklos sritys, procesai ir rezultatai, siekiant užtikrinti jų atitiktį viešojo juridinio asmens tikslams ir reikalavimams, vertinama veikla teisėtumo, ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu, palyginami ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatai su planuotais ir (arba) praėjusio ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatais;

16.1.5. veiklos priežiūra – prižiūrima viešojo juridinio asmens veikla (užduočių skyrimas, peržiūra ir tvirtinimas), kad kiekvienam darbuotojui būtų aiškiai nustatytos jo pareigos ir atsakomybė, sistemingai prižiūrimas kiekvieno darbuotojo darbas, prireikus periodiškai už jį atsiskaitoma;

16.2. technologijų naudojimas – parenkama ir tobulinama technologijų veikla (valdymo ir kontrolės mechanizmų, užtikrinančių viešojo juridinio asmens informacinių technologijų sistemų veiklą bei tinkamą nustatytų veiklos priemonių kontrolę, kūrimas, saugos politikos taikymas, informacinių technologijų įsigijimo, priežiūros ir palaikymo procesų kontrolė ir kita veikla);

16.3. politikų ir procedūrų taikymas – kontrolės veikla įgyvendinama taikant atitinkamas viešojo juridinio asmens politikas ir procedūras. Vidaus kontrolė reglamentuojama nustatant viešojo juridinio asmens tikslus, organizacinę struktūrą, veiklos sritis ir vidaus kontrolės procedūras (pavyzdžiui, struktūrinėse schemose, politikose, tvarkų aprašuose, taisyklėse ir kituose dokumentuose).

17. Informavimą ir komunikaciją apibūdina šie principai:

17.1. informacijos naudojimas – viešasis juridinis asmuo gauna, rengia ir naudoja aktualią, išsamią, patikimą ir teisingą informaciją, atitinkančią jai nustatytus reikalavimus ir palaikančią vidaus kontrolės veikimą;

17.2. vidaus komunikacija – nenutrūkstamas informacijos perdavimas viešajame juridiniame asmenyje, apimantis visas viešojo juridinio asmens veiklos sritis ir organizacinę struktūrą. Tiek viešojo juridinio asmens vadovas, tiek darbuotojai turi būti informuoti apie veiklos rezultatus, pokyčius, riziką ir vidaus kontrolės veikimą. Vidaus informacijos vartotojai turi tarpusavyje keistis informacija;

17.3. išorės komunikacija – informacijos perdavimas išorės informacijos vartotojams ir informacijos gavimas iš jų naudojant viešajame juridiniame asmenyje įdiegtas komunikacijos priemones.

18. Stebėseną apibūdina šie principai:

18.1. nuolatinė stebėseną ir (ar) periodiniai vertinimai – atliekama reguliari viešojo juridinio asmens valdymo ir priežiūros veikla ir (ar) atskiri vertinimai, siekiant nustatyti, ar vidaus kontrolė viešajame juridiniame asmenyje įgyvendinama pagal viešojo juridinio asmens vadovo nustatytą vidaus kontrolės politiką ir ar ji atitinka pasikeitusias veiklos sąlygas:

18.1.1. nuolatinė stebėseną – integruota į kasdienę viešojo juridinio asmens veiklą ir atliekama darbuotojams vykdant reguliarią (atitinkamų viešojo juridinio asmens veiklos sričių) valdymo ir priežiūros veiklą bei kitus veiksmus pagal pavestas funkcijas (atliekant savo pareigas);

18.1.2. periodiniai vertinimai – jų apimtį ir dažnumą lemia viešojo juridinio asmens rizikos vertinimas ir nuolatinės stebėsenos rezultatai (nustačius tam tikrus veiklos trūkumus). Jie dažniausiai atliekami vidaus auditorių ir kitų viešojo juridinio asmens audito vykdytojų;

18.2. trūkumų vertinimas ir pranešimas apie juos – apie vidaus kontrolės trūkumus viešajame juridiniame asmenyje, nustatytus nuolatinės stebėsenos ir (ar) periodinių vertinimų metu, turi būti informuotas viešojo juridinio asmens vadovas ir kiti sprendimus priimančys darbuotojai.

KETVIRTASIS SKIRSNIS VIDAUS KONTROLĖS DALYVIAI

19. Vidaus kontrolės dalyviai ir jų kompetencija nustatyta Įstatymo 7 straipsnyje.

20. Viešojo juridinio asmens vadovas, siekdamas strateginio planavimo dokumentuose viešajam juridiniam asmeniui numatytų tikslų, organizuoja vidaus kontrolės kūrimą ir įgyvendinimą viešajame juridiniame asmenyje:

20.1. paskiria vidaus kontrolės politikos rengėją (-us) ir (arba) rengimą koordinuojančius viešojo juridinio asmens darbuotojus;

20.2. prižiūri vidaus kontrolės politikos rengimo procesą;

20.3. paskiria vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančius darbuotojus;

20.4. užtikrina, kad būtų pašalinti vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų, vidaus auditorių ir kitų viešojo juridinio asmens audito vykdytojų nustatyti vidaus kontrolės trūkumai ir jų atsiradimą lemiantys veiksniai;

20.5. užtikrina, kad už vidaus kontrolės įgyvendinimą atsakingais nebūtų paskirti viešojo juridinio asmens vidaus audito tarnybos vadovas ir vidaus auditoriai;

20.6. užtikrina, kad kiekvienais metais būtų atliekama vidaus kontrolės analizė ir vertinimas, atsižvelgiant į vidaus kontrolės stebėsenos rezultatus.

21. Vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekantys darbuotojai prižiūri vidaus kontrolės įgyvendinimą viešajame juridiniame asmenyje ir jos atitiktį viešojo juridinio asmens vadovo nustatytai vidaus kontrolės politikai, atlikdami nuolatinę stebėseną, apimančią kiekvieną vidaus kontrolės elementą. Jie teikia viešojo juridinio asmens vadovui informaciją apie vidaus kontrolės ir rizikos valdymą, vidaus kontrolės politikos įgyvendinimo trūkumus ir rizikos veiksnius.

22. Vidaus auditoriai, atlikdami vidaus auditą, tiria ir vertina vidaus kontrolę viešajame juridiniame asmenyje ir teikia viešojo juridinio asmens vadovui, viešajam juridiniam asmeniui pavaldžių ir (ar) atskaitingų viešųjų juridinių asmenų vadovams rekomendacijas dėl vidaus kontrolės tobulinimo.

IV SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS ANALIZĖ IR VERTINIMAS

23. Viešojo juridinio asmens vadovas užtikrina, kad kiekvienais metais būtų atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus, kurios metu būtų įvertinami viešojo juridinio asmens veiklos trūkumai, pokyčiai, atitiktis nustatytiems reikalavimams (ar vidaus kontrolė viešajame juridiniame asmenyje įgyvendinama pagal viešojo juridinio asmens vadovo nustatytą vidaus kontrolės politiką ir ar ji atitinka pasikeitusias veiklos sąlygas), vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų pateikta informacija, vidaus ir kitų auditų rezultatai ir numatomos vidaus kontrolės tobulinimo priemonės.

24. Viešojo juridinio asmens vidaus kontrolė vertinama:

24.1. labai gerai – jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, vidaus kontrolės trūkumų nerasta;

24.2. gerai – jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, bet yra vidaus kontrolės trūkumų, neturinčių neigiamos įtakos viešojo juridinio asmens veiklos rezultatams;

24.3. patenkinamai – jei visa rizika yra nustatyta, tačiau dėl netinkamo rizikos valdymo yra vidaus kontrolės trūkumų, kurie gali turėti neigiamą įtaką viešojo juridinio asmens veiklos rezultatams;

24.4. silpnai – jei ne visa rizika yra nustatyta, nevykdomas rizikos valdymas ir vidaus kontrolės trūkumai daro neigiamą įtaką viešojo juridinio asmens veiklos rezultatams.

25. Atlikus vidaus kontrolės analizę ir vertinimą, viešojo juridinio asmens vadovas gali siūlyti vidaus audito tarnybai atlikti tam tikrų viešojo juridinio asmens veiklos sričių vidaus auditą.

26. Vidaus kontrolę viešajame juridiniame asmenyje nuolat tobulinama, atsižvelgiant į vidaus kontrolės analizės ir vertinimo rezultatus (pateiktas rekomendacijas ir pasiūlymus).

27. Viešuosiuose juridiniuose asmenyse gali būti įdiegtos kokybės vadybos sistemos (pavyzdžiui, Bendrasis vertinimo modelis, ISO 9000 serijos standartai, Subalansuotų rodiklių metodas, Europos kokybės vadybos fondo tobulumo modelis, LEAN sistema), padedančios efektyviau atlikti viešojo juridinio asmens vidaus kontrolės analizę ir vertinimą.

V SKYRIUS

INFORMACIJOS APIE VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMĄ TEIKIMAS

28. Viešojo juridinio asmens vadovo informacijos apie vidaus kontrolės įgyvendinimą viešajame juridiniame asmenyje teikimo Lietuvos Respublikos finansų ministerijai tikslas – viešojo juridinio asmens vadovo atsiskaitymas už vidaus kontrolės įgyvendinimą viešajame juridiniame asmenyje.

29. Viešųjų juridinių asmenų vadovai kiekvienais metais iki kovo 1 dienos Finansų ministerijos rašytiniu prašymu, pateiktu ataskaitinių metų pabaigoje, teikia Aprašo 30 punkte nurodytą informaciją už praėjusius metus apie vidaus kontrolės įgyvendinimą jų vadovaujamuose viešuosiuose juridiniuose asmenyse, įskaitant jiems pavaldžius ir (arba) atskaitingus viešuosius juridinius asmenis, tokia tvarka:

29.1. Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija ir Seimui atskaitingos institucijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija, Vyriausybės įstaigos, kiti Vyriausybės įsteigti viešieji juridiniai asmenys, ministerijos, savivaldybės informaciją apie vidaus kontrolės įgyvendinimą teikia Finansų ministerijai;

29.2. viešojo juridinio asmens, kuris yra pavaldus ir (arba) atskaitingas kitam viešajam juridiniam asmeniui, vadovas informaciją apie vidaus kontrolės įgyvendinimą jo vadovaujamame viešajame juridiniame asmenyje teikia viešajam juridiniam asmeniui, kuriam jis yra pavaldus ir (arba) atskaitingas, jo nurodytu informacijos teikimo terminu.

30. Viešųjų juridinių asmenų vadovai apie vidaus kontrolės įgyvendinimą viešajame juridiniame asmenyje teikia šią informaciją:

30.1. ar viešajame juridiniame asmenyje nustatyta vidaus kontrolės politika ir ar ji veiksminga;

30.2. kaip viešajame juridiniame asmenyje kuriama ir įgyvendinama vidaus kontrolė, atitinkanti vidaus kontrolės principus ir apimanti visus vidaus kontrolės elementus;

30.3. ar atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus, įvertinami viešojo juridinio asmens veiklos trūkumai, pokyčiai, atitiktis nustatytiems reikalavimams;

30.4. ar pašalinti vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų, vidaus auditorių ir kitų viešojo juridinio asmens audito vykdytojų nustatyti vidaus kontrolės trūkumai ir jų atsiradimą lemiantys veiksniai;

30.5. viešojo juridinio asmens vidaus kontrolės vertinimas;

30.6. Aprašo 29.1 papunktyje nurodyti viešieji juridiniai asmenys, turintys pavaldžių ir (arba) atskaitingų viešųjų juridinių asmenų, teikdami Finansų ministerijai informaciją apie vidaus kontrolės įgyvendinimą, nurodo ir informaciją apie vidaus kontrolės vertinimą pavaldžiuose ir

(arba) atskaitinguose viešuosiuose juridiniuose asmenyse (pagal jiems pateiktą pavaldžių ir (arba) atskaitingų viešųjų juridinių asmenų informaciją apie vidaus kontrolės įgyvendinimą).

31. Finansų ministerija, atlikdama metodinio vadovavimo funkciją vidaus kontrolės srityje, einamųjų metų trečiąjį ketvirtį, remdamasi viešųjų juridinių asmenų vadovų pateikta informacija, analizuoja, kaip viešuosiuose juridiniuose asmenyse įgyvendinama vidaus kontrolė, nagrinėja vidaus kontrolės įgyvendinimo viešuosiuose juridiniuose asmenyse trūkumus ir rengia pasiūlymus dėl vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tobulinimo, o nustačius sisteminių vidaus kontrolės trūkumų, teikia sprendimus priimančioms institucijoms pasiūlymus dėl vidaus kontrolės teisinio reguliavimo tobulinimo, taip pat rengia ir skelbia Finansų ministerijos interneto svetainėje apibendrintą informaciją apie vidaus kontrolės įgyvendinimą viešuosiuose juridiniuose asmenyse, metodines rekomendacijas ir teikia metodines konsultacijas vidaus kontrolės įgyvendinimo klausimais.
